

CYKL | O NAS I DLA NAS

GRUPA WIEKOWA | KLASY 7–8 SZKOŁY PODSTAWOWEJ

PRZEDMIOT | GODZINA WYCHOWAWCZA, EDUKACJA ZDROWOTNA

AUTORKA | MARTA RÓWNY

INSTRUKCJA PRACY NA LEKCJI DO FILMU „PODNIĘĆ POPRZECZKĘ”

Temat: Czy sport ma płęć?

Zadanie 1 – Praca dla całej klasy

Metoda: Cztery kąty

Nauczycielka/nauczyciel przygotowuje w czterech częściach sali kartki z odpowiedziami:

- Zdecydowanie się zgadzam.
- Raczej się zgadzam.
- Raczej się nie zgadzam.
- Zdecydowanie się nie zgadzam.

Osoba prowadząca wyjaśnia, że będzie odczytywać stwierdzenia związane ze sportem, z rywalizacją i ze stereotypami. Po każdym stwierdzeniu uczennice i uczniowie przechodzą do miejsca odpowiadającego ich opinii. Następnie rozmawiają przez chwilę z osobami, które wybrały podobnie, a następnie przygotowują oraz przedstawiają krótkie uzasadnienie swojego stanowiska.

Przykładowe stwierdzenia:

- Niektóre sporty są przeznaczone bardziej dla chłopców niż dla dziewcząt.
- Dziewczęta i chłopcy powinni mieć takie same możliwości trenowania i uczestniczenia w zawodach.
- W sporcie najważniejsze są wyniki.

- Dobra drużyna potrzebuje nie tylko umiejętności, lecz także wzajemnego wsparcia.
- Dziewczęta uprawiające sport są oceniane inaczej niż chłopcy.
- Rywalizacja zawsze motywuje do rozwoju.
- Trener powinien rozwijać u zawodników także pewność siebie i zdolności przywódcze.
- Osoba wysportowana zawsze jest zdrowa.

Po wysłuchaniu argumentów nauczycielka/nauczyciel pozwala uczennicom i uczniom zmienić miejsce, jeśli wypowiedzi innych osób wpłynęły na ich zdanie. Podkreśla, że zmiana stanowiska jest traktowana nie jako porażka, lecz jako dowód otwartości na argumenty.

Na zakończenie klasa odpowiada na pytania:

- Które stwierdzenie wywołało największe różnice zdań?
- Czy łatwo było oddzielić fakty od stereotypów?
- Które sytuacje z filmu wpłynęły na Wasze opinie?
- Co oznacza równość szans w sporcie?

Zadanie 2 – Praca w grupach

Metoda: Sąd nad zasadą

Temat rozprawy:

Czy dziewczęca drużyna, która przewyższa poziomem swoją ligę, powinna mieć prawo rywalizować z drużynami chłopięcymi?

Nauczycielka/nauczyciel dzieli klasę na zespoły, które otrzymują różne role:

Zespół 1 – Drużyna dziewcząt

Zadaniem uczennic i uczniów jest przedstawienie argumentów pokazujących, dlaczego zawodniczki powinny móc rywalizować z silniejszymi drużynami.

Pytania pomocnicze:

- Dlaczego dalszy rozwój wymaga silniejszych przeciwników?
- Czy płeć powinna być ważniejsza niż poziom umiejętności?
- Jak odmowa może wpływać na motywację zawodniczek?
- Co oznacza sprawiedliwość z ich punktu widzenia?

Zespół 2 – Organizatorzy rozgrywek

Uczennice i uczniowie analizują regulaminy, kwestie bezpieczeństwa i organizacji zawodów.

Pytania pomocnicze:

- Dlaczego rozgrywki bywają podzielone według płci lub wieku?
- Jakie trudności organizacyjne mogą się pojawić?
- Czy zasady można zmienić?
- Jak stworzyć rozwiązanie uwzględniające bezpieczeństwo i równość szans?

Zespół 3 – Rodzice i opiekunowie

Uczennice i uczniowie rozważają oczekiwania oraz obawy dorosłych.

Pytania pomocnicze:

- Czego mogą się obawiać rodzice?
- Jak rodzice mogą wspierać ambicje dzieci?
- Czy ochrona dziecka może czasem nieświadomie ograniczać jego rozwój?
- Jak odróżnić uzasadnioną troskę od stereotypowego myślenia?

Zespół 4 – Eksperci do spraw sportu i równości

Uczennice i uczniowie przygotowują pytania do pozostałych grup i próbują ocenić przedstawiane argumenty.

Powinni wziąć pod uwagę:

- poziom sportowy,
- równość dostępu,
- bezpieczeństwo,
- rozwój zawodników,
- sprawiedliwe zasady,
- wpływ decyzji na przyszłe zawodniczek i na przyszłych zawodników.

Zespół 5 – Sędziowie

Sędziowie wysłuchują wszystkich stron, zapisują najważniejsze argumenty i przygotowują końcową decyzję. Nie muszą w pełni opowiadać się po jednej stronie. Mogą zaproponować rozwiązanie kompromisowe, na przykład rozgrywki próbne, ocenianie drużyn według poziomu umiejętności albo stworzenie dodatkowej ligi.

Po ogłoszeniu decyzji klasa się zastanawia:

- Czy sprawiedliwe traktowanie zawsze oznacza identyczne traktowanie?
- Czy istniejące zasady należy zmieniać, kiedy zaczynają kogoś ograniczać?
- Co w historii bohaterów wymagało większej odwagi: udział w meczach czy publiczne zakwestionowanie zasad?

SĄD NAD ZASADĄ

Czy dziewczęca drużyna, która przewyższa poziomem swoją ligę, powinna mieć prawo rywalizować z drużynami chłopięcymi?

1 Drużyna dziewcząt
przedstawia argumenty
za możliwością gry
z silniejszymi przeciwnikami

2 Organizatorzy rozgrywek
rozważają zasady,
bezpieczeństwo
i organizację

3 Rodzice i opiekunowie
mówią o trosce,
rozwoju i obawach

5 Sędziowie
słuchają wszystkich stron
i wydają decyzję

**4 Eksperti do spraw
sportu i równości**
zadają pytania
i oceniają argumenty

PRZEBIEG

**1. Przygotowanie
argumentów**

**2. Wysłuchanie
stron**

**3. Pytania
i dyskusja**

**4. Ogłoszenie
decyzji**

CEL

Analiza zasad,
stereotypów i równości
szans w sporcie.

Zadanie 3 – Praca w parach

Metoda: Bilans rywalizacji

Każda para z poszczególnych ławek otrzymuje kartę podzieloną na dwie części:

Rywalizacja może pomagać, gdy...

Uczennice i uczniowie zapisują korzyści związane z rywalizacją, na przykład:

- motywuje do treningu,
- pozwala sprawdzać swoje umiejętności,
- uczy radzenia sobie z porażką,
- wyznacza konkretne cele,
- pomaga rozwijać wytrwałość.

Rywalizacja może szkodzić, gdy...

Uczennice i uczniowie zapisują możliwe zagrożenia:

- wynik staje się ważniejszy niż zdrowie,
- zawodnik wyłącznie porównuje się z innymi,
- pojawiają się presja, lęk lub agresja,
- przegrana obniża poczucie własnej wartości,
- drużyna przestaje się wzajemnie wspierać.

Następnie pary analizują jedną wybraną sytuację z filmu i odpowiadają:

- W jaki sposób rywalizacja motywowała bohaterki?
- Kiedy mogła stać się dla nich źródłem presji?
- Jak trener pomagał zawodniczkom łączyć ambicję ze współpracą?
- Po czym można poznać zdrową rywalizację?
- Co powinno być ważniejsze od wyniku?

Na zakończenie każda para układa jedno zdanie rozpoczynające się od słów: *Zdrowa rywalizacja to taka, w której...*

.....

.....

.....

.....

.....